

Motion till riksdagen

1989/90:Jo243

av Karin Starrin och Gunnar Björk (båda c)

Jordbrukspolitiken

En förutsättning för att Gävleborgs län skall kunna fortsätta att utvecklas, kunna konkurrera och förbli livskraftigt inom alla områden är att vi har ett aktivt jord- och skogsbruk.

I dag diskuteras vikten av en utbyggd infrastruktur. Det måste finnas förutsättningar för människor att på ett smidigt sätt syssla med det man vill, oberoende av var man bor. Här svarar jordbruket för en mycket viktig del av förutsättningarna inte minst på landsbygden men även för tätorterna. Tätorter och kommuncentra blir aldrig kompletta om det inte finns öppna landskap omkring orterna.

Marken är vår viktigaste naturresurs och jordbruket är vår absolut äldsta sysselsättningsgren. När diskussionen i dag koncentrerar sig omkring omställning och överskottsproduktion är det viktigt att jordbrukets möjligheter står i fokus.

Målsättningen måste vara att:

- All åkermark skall tas tillvara som en värdefull produktionsresurs för livsmedel, bioenergi, industriråvaror och annan produktion.
- Konsumenternas önskemål och krav på bra livsmedel måste styra produktionen.

Både produktionen och antalet verksamma inom jordbruket i Gävleborgs län har konstant minskat under de två senaste åren. Antalet mjölkproducenter har minskat enligt följande:

1978	1984	1988	Förändring
1 701	1 386	1 111	590 = 35 %

Förändring i produktion av mjölk (kg):

1978	1984	1988	Förändring
95 766	114 426	105 691	9 925 = 10 %

Riksdagen har lagt fast att produktionsvolymen skall ligga kvar på samma nivå som gällde 1984. För Gävleborgs län ligger jordbruket idag på ca 10 % under 1984 års nivå. Därför är det angeläget att man nu skapar förutsättningar så att man kan bryta den negativa utveckling som hittills har varit och att man fastställer villkor som innebär att målet uppfylls.

För att klara beredskapsmålet för Gävleborg är det angeläget att Norrlandsstödet bibehålles och inte urholkas. Detta stöd har tillkommit för att jordbruket i Norrland skall kompenseras för de merkostnader man har för att bedriva jordbruk i dessa delar av landet jämfört med övriga Sverige. Därför måste stödet inflationsuppräknas varje år. Dessutom måste nivån justeras utifrån att kostnadstäckningsgraden inte försämras utan ligger kvar på minst 65 %.

Jordbruket måste uppvärderas när det gäller sysselsättning. Med dagens låga lönsamhet är det mycket svårt att få yngre brukare att vilja satsa på denna yrkesgren. Ett etableringsstöd måste kunna utgå till nyetablerade jordbrukare.

Beträffande miljömålet så är detta uppfyllt vad gäller det norrländska jordbruket. Den låga användningen av handelsgödsel och bekämpningsmedel samt en hög andel vallodling är förklaringen till detta.

Skogsvårdsavgiften har sedan några år tillbaka successivt höjts och utgör nu en mycket betungande skatt för jord- och skogsbruket. Enligt beslut skall de medel som flyter in via denna avgift användas för ändamål som är till nytta för skogsbruket. Men nu används medlen för att finansiera alla bidrag inom skogsnäringen, även alla insatser av regionalpolitisk karaktär. Skogsbruket är därmed den enda näringsgren som själv får betala de regionalpolitiska bidragen. För Norrlandsjordbruket med dålig lönsamhet slår det extra hårt att skogen på detta sätt skall beskattas dubbelt. Vi anser att skogsvårdsavgiften skall upphöra.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att lönsamheten för jordbruket i alla Norrlandslän måste återställas.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Norrlandsstödet's uppräknings.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att etableringsstöd för nystartade jordbrukare införs.

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att skogsvårdsavgiften skall upphöra.¹]

Stockholm den 24 januari 1990

Karin Starrin (c)

Gunnar Björk (c)

¹ 1989/90:Sk412